

Cirkulärnr: 16:39
Diariernr: 16/03660
Handläggare: Per Henningsson
Avdelning: Juridik
Datum: 2016-06-22
Mottagare: Samtliga Sveriges kommuner, landsting, regioner och kommunala bolag. Tekniska förvaltningar, IT och juridik
Rubrik: Nya regler om utbyggnad av bredbandsnät

CIRKULÄR 16:39

Avdelningen för juridik
Per Henningsson

Samtliga Sveriges kommuner, landsting,
regioner och kommunala bolag. Tekniska
förvaltningar, IT och juridik

Nya regler om utbyggnad av bredbandsnät

Den första juli 2016 träder lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät (*utbyggnadslagen*) och förordningen (2016:538) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät (*utbyggnadsförordningen*) i kraft. Den nya lagen innebär bl.a. att den som ska bygga ut bredbandsnät får rätt att nyttja andras infrastruktur eller samordna sin utbyggnad med andras bygg- och anläggningsprojekt. Samtidigt görs vissa förändringar i lagen om elektronisk kommunikation (LEK) och i plan- och bygglagen (PBL). De nya reglerna baseras på Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/61/EU (*direktivet*), och behandlas i Regeringens proposition 2015/16:73 (*propositionen*). Syftet med direktivet och de nya reglerna är att främja bredbandsutbyggnad genom att sänka kostnaderna för utbyggnad av bredbandsnät.

Reglerna innebär rättigheter för bredbandsutbyggare och skyldigheter för vissa ägare av infrastruktur. Alla kommuner, landsting och kommunala bolag som ansvarar för ledningsburen infrastruktur berörs av de nya reglerna och kommer bl.a. behöva ta ställning till hur de ska uppfylla informationskraven. Lagtexten lämnar dock utrymme för olika tolkningar och i avvaktan på klagörande praxis råder viss osäkerhet om vilka infrastrukturägare som omfattas av skyldigheterna och i vilka situationer tillträde och samordning kan vägras.

I detta cirkulär avser vi att redovisa och kommentera några av de centrala nya reglerna samt informera om hur kommuner, landsting och kommunala bolag praktiskt kan lösa informationskraven.

De nya reglerna innebär i huvudsak följande:

1. Definition av begreppen *bredbandsnät*, *bredbandsutbyggare*, *fysisk infrastruktur* och *nätinnehavare*.
2. Skyldighet att ge tillträde till infrastruktur och möjlighet att neka en sådan begäran.
3. Skyldighet att medge samordning av bygg- och anläggningsprojekt och bredbandsutbyggares projekt och möjlighet att neka en sådan begäran.
4. Skyldighet att informera om sin infrastruktur och om planerade eller pågående bygg- och anläggningsprojekt och möjlighet att begränsa tillgången till sådan information.

5. Möjlighet för bredbandsutbyggaren och nätinnehavaren att begära tvistlösning.
6. Skyldighet för fastighetsägare att i vissa fall ge tillträde till infrastruktur i byggnader (LEK).
7. Krav på att byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om bredbandsanslutning (PBL).

1. Definitioner

1.1 Bredbandsnät

Bredbandsnät är ett elektroniskt kommunikationsnät som kan leverera tjänster för dataöverföring med en hastighet av minst 30 Mbit/s. Näten kan vara trådbundna eller trådlösa, t.ex. ett fibernät eller ett mobilnät.

1.2 Bredbandsutbyggare

Bredbandsutbyggare är den som avser att anlägga eller bygga ut ett bredbandsnät. Det kan vara en etablerad aktör som Telia eller ett kommunalt stadsnät eller en ny som står i begrepp att börja bygga, t.ex. en nystartad fiberförening.

1.3 Fysisk infrastruktur

Fysisk infrastruktur är passiva nätdelar som är avsedda att rymma andra nätdelar utan att själva bli aktiva. Vad man främst åsyftar är all typ av kanalisation som kan användas för att dra fram fiber i men begreppet omfattar även master, tillsynsbrunnar, kopplingskåp, byggnader, antenninstallationer, torn och stolpar. Kablar, inbegripet svart fiber, och antenners aktiva del utgör inte *fysisk infrastruktur*. Inte heller omfattas järnvägsräls eller gator och vägar av definitionen. Genom en särskild bestämmelse (1 kap 3 §) undantas *fysisk infrastruktur* för dricksvatten från lagens tillämpningsområde. Övriga ledningar i va-verksamheten utgör *fysisk infrastruktur* och omfattas av lagens bestämmelser.

1.4 Nätinnehavare

Nätinnehavare är dels den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät och dels den som tillhandahåller en infrastruktur avsedd för att tillhandahålla en transporttjänst eller en tjänst för produktion, transport eller distribution av gas, el, uppvärmning eller vatten. Inte bara den som äger nätet eller infrastrukturen utan även den som på annat sätt råder över dessa anses vara tillhandahållare.

Till skillnad mot övriga definitioner i lagen är definitionen av nätinnehavare något otydlig. Direktivet definierar dessa som *företag som tillhandahåller* viss infrastruktur medan lagen istället använder begreppet *den som tillhandahåller*. I propositionen (sid 31) framhåller regeringen att definitionen i lagen bör ligga nära direktivets för att inte leda fel, att det är oundvikligt att tolkningsproblem kommer att uppstå och att dessa får lösas med ledning av direktivet och kommande praxis. Regeringen framhåller även

att i direktivets definition används uttrycket företag, på engelska *undertaking*, men att någon definition av detta begrepp inte finns. Ledning för bedömning av vem som är nättinnehavare bör därför enligt regeringen även kunna hämtas från praxis kring uttrycket företag i EU-rätten.

Det EU-rättsliga företagsbegreppet tar sin utgångspunkt i om verksamheten i fråga är ekonomisk eller icke-ekonomisk. Endast ekonomiska verksamheter utgör företag i EU-rättslig bemärkelse. Ekonomisk verksamhet brukar beskrivas som en verksamhet som går ut på att tillhandahålla produkter eller tjänster på en marknad. Organisationsform eller syftet med verksamheten spelar ingen roll. Även verksamhet som bedrivs utan vinstsyfte och myndigheter och andra offentliga organs verksamhet kan utgöra företag i EU-rättslig mening. Myndighetsutövning och myndighets förvaltningsuppgifter samt i huvudsak skattefinansierade välfärdstjänster är däremot i regel att se som icke-ekonomisk verksamhet.

Verksamhet som avser gratis tillhandahållande av ett skattefinansierat gatu- eller vägnät betraktas inte som ett *företag* i EU-rättslig bemärkelse. Man kan därför fråga sig om dessa verksamheter är *nättinnehavare* enligt utbyggnadslagen. Om inte, skulle bl.a. skyldigheten att informera om och samordna bygg- och anläggningsprojekt inte omfatta statens och kommunernas väg- och gatuhållning. Frågan synes inte ha varit föremål för övervägande utan lagstiftaren verkar snarare ha utgått från att dessa verksamheter omfattas, t.ex. används just väg och gata som exempel på infrastruktur som används för transporttjänster. Regeringen framhåller även att definitionen av *nättinnehavare* bör vara bred och så många aktörer som möjligt inkluderas. Om man ser till det angivna syftet med lagen, att underlätta utbyggnad av bredbandsnät och sänka kostnaderna för sådan utbyggnad, talar även detta för att verksamheterna ifråga är tänkta att omfattas. Oklarheten lär endast kunna undanröjas genom kommande praxis.

Oavsett om skyldighet föreligger eller inte kan det ofta vara av stort värde för kommunen att informera om sina gatuarbeten och erbjuda samordning av grävarbeten. Kommunen kan även ställa krav på andra att samordna sina arbeten när grävning sker i kommunens mark. Detta kan t.ex. ske genom att kommunens markavtal upptar villkor om att ledningsägaren är skyldig att söka samordning innan grävtillstånd begärs.

Förvaltare av gemensamhetsanläggningar som nyttjas enbart av medlemmarna själva faller utanför lagens tillämpningsområde. En annan typ av nätägare som faller utanför definitionen av *nättinnehavare* är sådana bredbandsaktörer (t.ex. ett bynät) som inte tillhandahåller ett *allmänt kommunikationsnät* (jmf propositionen s.32). Dessa aktörer är däremot *bredbandsutbyggare* (jmf ovan 1.2).

Förvaltare av järnvägsspår, såväl statliga som kommunala eller landstingskommunala (t.ex. tunnelbanespår och industrispår) tillhandahåller i regel spåren för en transporttjänst och utgör i så fall företag i EU-rättslig mening. Dessa verksamheter omfattas då av lagens regler. Själva spåren utgör dock inte *fysisk infrastruktur* (jmf ovan 1.3). I de

fall spårverksamheten inte utgör ett företag i EU-rättslig mening föreligger samma oklarhet som beträffande väg- och gatuhållningen.

El-, gas-, fjärrvärme- och va-verksamhet lär regelmässigt träffas av definitionen. *Fysisk infrastruktur* som används för att tillhandahålla dricksvatten omfattas dock inte av lagen (jmf ovan 1.3). Va-verksamheten är därmed inte skyldig att medge tillträde till dricksvattenledningar och inte heller att medge samordning av ett bygg- eller anläggningsprojekt som enbart avser utbyggnad av eller arbete på dricksvattenledningar.

2. Tillträde

Av 2 kap. 1 § utbyggnadslagen följer att en nätinnehavare på begäran av en bredbandsutbyggare ska medge tillträde till sin fysiska infrastruktur på rättvisa och rimliga villkor. Det som avses är en skyldighet att upplåta sin befintliga fysiska infrastruktur till den som vill anlägga bredbandsnät. Att upplåtelsen ska ske på rättvisa och rimliga villkor innebär att bäge parters intressen måste vägas in.

Bestämmelsen innebär att nätinnehavaren har rätt till ersättning för upplåtelsen men också rätt att ställa upp andra villkor som behövs, t.ex. villkor för att trygga driftsäkerheten i nätinnehavarens verksamhet eller som reglerar vilka skyddsåtgärder bredbandsutbyggaren måste vidta. Villkoren bör kunna omfatta alla sådana frågor som normalt regleras vid liknande upplåtelse. Av artikel 3.5 i direktivet framgår att ersättningen ska ha koppling till nätinnehavarens kostnader för tillträdet och att tillträdet inverkan på nätinnehavarens affärsplan ska beaktas. Om det krävs tillstånd för att tillträdet ska kunna realiserats är nätinnehavaren skyldig att söka sådana tillstånd som bredbandsutbyggaren inte själv kan ansöka om. Av propositionen (sid 112) framgår, utan angivande av skäl, att det även får anses ingå i denna skyldighet att nätinnehavaren ska försöka träffa nödvändiga överenskommelser om det är dennes tidigare överenskommelser med t.ex. en markägare som står i vägen för tillträdet.

Nätinnehavaren får under vissa förutsättningar avslå en begäran om tillträde. Skälen för att vägra tillträde innefattar bl.a. infrastrukturens bristande tekniska lämplighet, brist på utrymme, driftsäkerhetsaspekter, risk för att andra tjänster infrastrukturen används för störs m.m. Uppräknningen är inte uttömmande utan andra liknande omständigheter kan medföra att tillträdet inte är rimligt. Om nätinnehavaren kan undanröja det aktuella problemet genom att ställa upp villkor, t.ex. krav på skyddsåtgärder som förhindrar störningar, får begäran om tillträde inte avslås.

En av de i lagen uppräknade grunderna för att vägra tillträde är att nätinnehavaren erbjuder alternativt tillträde. Ett sådant alternativt tillträde skulle t.ex. kunna vara att nätinnehavaren erbjuder hyra av svart fiber. Skälen för denna avslagsgrund beskrivs i propositionen sid 40: *”Ett tillträde enligt den nya lagen skulle i en sådan situation kunna få negativ inverkan på nätinnehavarens affärsmodell och investeringsincentivament. Detta skulle kunna leda till en ineffektiv duplicering av nätelement”*.

Om det alternativa tillträdet utgör en godtagbar avslagsgrund får bedömas i det enskilda fallet. Dels måste villkoren, bl.a. priset, vara rättvisa och rimliga, dels måste det alternativa tillträdet passa bredbandsutbyggarens behov. Det bör enligt propositionen (s.41) till exempel inte räckta att erbjuda ”hyra av svart fiber på en annan sträckning” än den som ansökan om tillträde avser. Vad som är ett rättvist och rimligt pris framgår inte klart men regeringen anser att priset bör ha samband med kostnaderna, på liknande sätt som gäller för tillträde till fysisk infrastruktur. Ett pris som baserar sig på verksamhetens kostnad för att tillhandahålla svart fiber bör mot denna bakgrund kunna anses som rättvist och rimligt.

En fråga som har lyfts från kommunalt håll under remisshanteringen, är om det alternativa tillträdet måste tillhandahållas av nätinnehavaren själv. Man kan t.ex. tänka sig att en bredbandsutbyggare begär tillträde till kommunens avloppsledning. Kan kommunen då avslå begäran med hänvisning till att alternativt tillträde erbjuds av ett kommunalt aktiebolag som hyr ut svart fiber på samma sträcka? Av förarbetena framgår att detta enligt regeringens uppfattning är beroende av om de båda verksamheterna kan anses utgöra ”ett och samma företag”. Detta är en konkurrensrättslig terminologi som brukar benämnas ”den ekonomiska enhetens princip” och innebär att bolag inom samma koncern eller motsvarande företagsgrupp inte träffas av konkurrensreglerna. Man betraktar helt enkelt koncernen som en ekonomisk enhet och inte som självständiga företag.

En förutsättning för att olika bolag/verksamheter ska ses som en ekonomisk enhet är dock att de olika bolagen inte har för stor självständighet utan att ”modern” har ett avgörande inflytande över ”dottern”. Om dotterbolaget är helägt kan moderbolaget per automatik anses ha ett avgörande inflytande men även vid lägre ägarandel kan inflytandet vara tillräckligt. I ett beslut från konkurrensverket ansågs avtal mellan Stockholms stad och det då till 91 % av staden ägda bolaget Stokab AB inte vara konkurrensbegränsande eftersom dessa ingick i samma ekonomiska enhet¹. Mot denna bakgrund och även med beaktande av skälen för att alternativt tillträde upptagits som en avslagsgrund menar vi att man får utgå från att alternativt tillträde som erbjuds av ett bolag eller en enhet inom kommunkoncernen kan åberopas som skäl för avslag av ett annat bolag eller enhet inom samma kommunkoncern.

Reglerna om tillträde till fysisk infrastruktur innehåller en del formkrav. Själva begäran ska vara skriftlig (t.ex. e-post) och innehålla relevant information. Nätinnehavaren är skyldig att svara på begäran inom två månader. Även svaret ska vara skriftligt och förutom besked om tillträdet medges eller avslås ska meddelandet innehålla villkoren för tillträdet eller skälen för avslaget.

---

¹ Konkurrensverkets beslut den 5 februari 1998 dnr 185/96, *Stokab AB*

Utgångspunkten är att parterna ska träffa överenskommelse om tillträdet och reglera nödvändiga villkor i ett avtal. Om någon överenskommelse inte kan nå finns möjlighet till tvistlösning (se nedan 5).

3. Samordning

Samordningsskyldigheten regleras i 3 kap. utbyggnadslagen. Av 1 § följer att en nätinnehavare som är ett offentligt organ och som utför ett bygg- eller anläggningsprojekt ska på rättvisa, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor medge samordning av projektet och en bredbandsutbyggares projekt, om bredbandsutbyggaren begär det. Uttrycket offentligt organ motsvarar sådana aktörer som anges i 2 kap. 19 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Samordningsskyldighet föreligger också för andra nätinnehavare om deras projekt finansieras helt eller delvis med offentliga medel. Här avses projekt som fått olika former av bidrag, stöd eller annan offentlig finansiering.

Samordning av projekt kan t.ex. innebära samförläggning av infrastruktur i samma schakt, men även andra former av samarbete kring arbetet. Det skulle t.ex. kunna röra sig om gemensamt utnyttjade av arbetsplatsetableringar och maskiner.

Villkoren för samordningen kan avse allt sådant som normalt behöver regleras vid samordning, t.ex. kostnadsfördelning, säkerhetsföreskrifter och ansvarsfördelning. Att villkoren ska vara rättvisa innebär att en avvägning ska göras mellan bredbandsutbyggarens och nätinnehavarens intressen.

Nätinnehavaren får avslå en begäran om den begärda samordningen inte är rimlig. Av propositionen framgår att detta bl.a. innebär att avslag är möjligt om samordningen skulle medföra merkostnader, t.ex. på grund av försening av nätinnehavarens projekt, dock inte om bredbandsutbyggaren är villig att ersätta dessa. Andra skäl för avslag kan vara sådana omständigheter som utgör skäl för att vägra tillträde till befintlig infrastruktur (jmf 2 ovan). Att nätinnehavaren erbjuder alternativt tillträde avseende den aktuella sträckningen bör därmed kunna utgöra en godtagbar avslagsgrund.

I 1 § 2 st. görs vissa undantag från samordningsskyldigheten och därmed även från informationsskyldigheten (se nedan 4.2). Bland annat undantas projekt av mindre betydelse. Av propositionen (sid 54 och 70) framgår att skälet för detta undantag är, att långt ifrån alla bygg- och anläggningsprojekt skapar förutsättningar för samordning och gynnar bredbandsutbyggnaden. Det kan t.ex. röra sig om projekt som har ett mycket lågt värde, begränsad omfattning eller avser brådskande och kortvariga reparationsarbeten. En samordnings- och informationsskyldighet då skulle vara orimligt betungande för nätinnehavaren. Hur man ska se på bygg- eller anläggningsprojekt som inte alls eller endast obetydligt berör någon del av nätet (t.ex. nätinnehavarens bygge av ett nytt kontor) ges det inget svar på i propositionen. Ett sådant projekt lär inte vara av mindre betydelse i termer av värde eller omfattning men torde däremot vara av mindre betydelse för bredbandsutbyggnaden. Regeringen anser att det inte är lämpligt

att i lagtexten ge exempel på vad som avses med projekt av mindre betydelse. De närmare gränserna för vad som ska anses utgöra ett sådant projekt får avgöras i praxis.

Även projekt som rör fysisk infrastruktur som stöder samhällsviktig verksamhet om verksamhetens funktion kan påverkas negativt av en samordning samt projekt där samordning kan skada allmän säkerhet, totalförsvaret eller Sveriges säkerhet i övrigt, undantas uttryckligen från samordningsskyldighet.

På samma sätt som vid begäran om tillträde ska en begäran om samordning vara skriftlig och innehålla relevant information. Begäran ska göras senast en månad innan nätinnehavaren ansöker om nödvändiga tillstånd för sitt projekt. Behövs inga tillstånd finns det ingen fast gräns inom vilken tid en begäran måste göras utan det får avgöras i det enskilda fallet (se vidare nedan 4).

Nätinnehavarens svar ska vara skriftligt, lämnas inom en månad och innehålla begärda villkor för samordning eller de omständigheter som utgör grund för avslag.

På samma sätt som gäller för tillträde kan tvistlösning tillgripas om överenskommelse om samordning inte kan nås (se nedan 5).

4. Information

4.1 En samlad informationstjänst

PTS har fått ansvaret för att tillhandahålla en *informationstjänst för utbyggnad av bredbandsnät*. Denna tjänst kommer att bestå av två delar där den ena är en ny portal med information om lagen och länkar till olika myndigheters information (Utbyggnadsportalen). Den andra delen består av den existerande tjänsten Ledningskollen. Denna är en kostnadsfri webbtjänst som skapats för att minska antalet grävsador och förenkla samordning, planering och utförande av bygg- och anläggningsprojekt.

4.2 Informationsskyldighet

Nätinnehavare är skyldiga att lämna viss information om sin fysiska infrastruktur och om sina pågående eller planerade bygg- och anläggningsprojekt. Informationsskyldigheten regleras i 4 kap. utbyggnadslagen.

4.3 Information om fysisk infrastruktur

Information om nätinnehavarens fysiska infrastruktur ska lämnas på begäran. Den information som avses är den fysiska infrastrukturens lokalisering och sträckning, typ av infrastruktur och nuvarande användning samt kontaktuppgifter som behövs för att bredbandsutbyggaren ska kunna lämna en begäran om tillträde till nätinnehavaren. Informationen ska lämnas inom två månader på proportionella, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor. Detta innebär t.ex. att nätinnehavaren bör kunna ställa upp villkor om hur informationen får hanteras och spridas och att ersättning för mer omfattande arbete med informationsutlämnandet kan utgöra ett godtagbart villkor.

Nätinnehavaren kan välja att lämna ut den aktuella informationen genom att göra den tillgänglig genom *informationstjänsten för utbyggnad av bredbandsnät*. Informations- skyldigheten kan då fullgöras genom att bredbandsutbyggaren hänvisas dit.

Nätinnehavare är även skyldiga att på begäran låta bredbandsutbyggare undersöka den fysiska infrastrukturen på plats. Tanken är att bredbandsutbyggaren ska kunna bilda sig en uppfattning om infrastrukturen är lämplig att använda för den tänkta utbyggnaden. Även när det gäller undersökning finns möjlighet för nätinnehavaren att ställa upp villkor och att i vissa situationer avslå en begäran.

4.4 Information om bygg- och anläggningsprojekt

Sådana nätinnehavare som är skyldiga att samordna bygg- och anläggningsprojekt med bredbandsutbyggares projekt (jmf ovan 3), är skyldiga att informera om sina planerade eller pågående projekt. Informationen ska göras tillgänglig i sådan tid att bredbandsutbyggare har möjlighet att begära samordning. Om nätinnehavarens projekt kräver tillstånd måste därmed informationen göras tillgänglig mer än en månad innan tillstånd söks för att bredbandsutbyggaren ska kunna dra nytta av nätinnehavarens skyldighet att samordna projekt. Informationen ska lämnas i sådan tid att bredbandsutbyggaren har en rimlig möjlighet att utvärdera om en begäran ska lämnas. Det sistnämnda gäller även för projekt som inte kräver tillstånd, samtidigt som det beroende på omständigheterna i de enskilda fallen kan skifta när i tiden sådan information ska lämnas.

Den information som ska lämnas är bygg- eller anläggningsprojektets lokalisering och typ, berörda delar av nätet, beräknat datum för inledning av projektet och den tid projektet kan beräknas pågå samt kontaktuppgifter till nätinnehavaren.

Nätinnehavaren behöver endast informera om sådana projekt som omfattas av samordningsskyldigheten. Bland annat undantas projekt av mindre betydelse (jmf ovan 3).

Det krävs ingen begäran om information utan nätinnehavaren ska självmant lägga ut informationen antingen genom *informationstjänsten för utbyggnad av bredbandsnät* eller genom någon annan elektronisk tjänst. Informationen kan t.ex. göras tillgänglig på Ledningskollen men även information på den egna webbplatsen uppfyller lagens krav.

4.5 Begränsning av tillgång till information och undersökning

Nätinnehavare får begränsa tillgången till information eller undersökning av infrastrukturen bl.a. till följd av tystnadsplikt eller när det är nödvändigt med hänsyn till driftssäkerhet, allmän säkerhet, folkhälsa eller affärs- och driftsförhållanden. I det allmännas verksamhet tillämpas istället offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Detta gäller bl.a. kommuner, landsting och kommunala bolag som lyder under OSL. Exempel på bestämmelser i OSL som kan bli tillämpliga är 15 kap. 2 § (försvarssekretess), 18 kap. 8 § (säkerhets- eller bevakningsåtgärd), 18 kap. 13 § (risk- och sårbarhetsanalys m.m.), 19 kap. 1 § (myndighets affärsverksamhet, affärs- och driftförhållanden),

31 kap. 16 § (affärsförbindelse med myndighet) och 31 kap. 17 § (affärsförbindelse med vissa bolag m.m.).

5. Tvistlösning och tillsyn

Regeringen har utsett PTS till tvistlösnings- och tillsynsmyndighet. Kostnaderna för tillsyn och tvistlösning finansieras genom att en avgift kommer att tas ut från tillhandahållare av allmänna kommunikationsnät som är anmälda enligt 2 kap. 1 § LEK. Avgiften ska fördelas med skälig andel mellan de avgiftsskyldiga, t.ex. baserat på omsättning.

Bredbandsutbyggare och nätinnehavare har som nämnts ovan möjlighet att begära tvistlösning om överenskommelse om tillträde eller samordning inte kan nås. På samma sätt kan tvistlösning begäras om parterna inte kan nå en överenskommelse om utlämnande av information eller undersökning av infrastruktur på plats. En sekretessbedömning i samband med ett utlämnande av allmän handling kan dock inte bli föremål för tvistlösning enligt den nya lagen utan får prövas i föreskriven ordning.

PTS ska höra Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i ärenden som rör totalförsvaret och Säkerhetspolisen i ärenden som rör Sveriges säkerhet i övrigt. Av utbyggnadsförordningens 5 § följer att PTS vid behov även ska höra andra myndigheter som har särskild kunskap om en viss typ av infrastruktur. Parterna kan föreläggas att tillhandahålla de uppgifter och handlingar som behövs för att pröva en tvist. PTS får även i egenskap av tillsynsmyndighet utfärda de förelägganden som behövs för att lagen ska efterlevas.

Tvistlösningsmyndigheten ska avgöra tvisten så snart som möjligt och i normala fall senast två månader från det att en fullständig begäran kom in till myndigheten. Det finns ingen skyldighet för nätinnehavaren att avbryta ett bygg- eller anläggningsprojekt i avvaktan på förhandling eller tvistlösning avseende samordning.

PTS beslut enligt lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

6. Tillträde till infrastruktur i byggnader (LEK)

Genom en ny bestämmelse i 4 kap. 13 b § LEK införs en skyldighet för fastighetsägare m.fl. att i vissa fall lämna tillträde till passiv infrastruktur i byggnader till den som vill anlägga ett bredbandsnät för att nå slutkunder i byggnaden. Vad det handlar om är att en operatör ska kunna få tillgång till kanalisation i en byggnad för att dra fram ett nät till sina kunder i byggnaden.

Skyldigheten gäller dock inte om tillträde redan ges till ett befintligt elektroniskt kommunikationsnät i byggnaden med hög kapacitet på objektiva, öppet redovisade, proportionella och icke-diskriminerande villkor, under förutsättning att slutanvändarna inte kan anses gynnas av ett tillträde till den fysiska infrastrukturen i byggnaden.

För ytterligare information om bestämmelsen hänvisas till propositionen avsnitt 1 (sid 79 ff).

7. Krav på infrastruktur i byggnader (PBL)

Genom en ny punkt i 8 kap. 4 § PBL ställs krav på att ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om bredbandsanslutning. Detta innebär att ett byggnadsverk ska förses med någon form av infrastruktur för bredband, t.ex. kanalisation som kan möjliggöra tillhandahållande av en bredbandstjänst, vid den punkt där en slutanvändare kan anslutas till ett allmänt kommunikationsnät.

För ytterligare information om bestämmelsen hänvisas till propositionen avsnitt 12 (sid 74 ff).

8. Praktisk hantering

Nätinnehavare kan i viss utsträckning välja hur informationsskyldigheten ska fullgöras. Information om bygg- och anläggningsprojekt ska göras tillgänglig genom en elektronisk tjänst, t.ex. genom Ledningskollen eller den egna hemsidan. För övrig information, som ska lämnas på begäran, gäller att nätinnehavaren kan välja på vilket sätt informationen lämnas. Om informationen finns tillgänglig genom *informations-tjänsten för utbyggnad av bredbandsnät*, d.v.s. om nätinnehavaren hanterar informationsutlämnandet med hjälp av Ledningskollen, kan informationsskyldigheten fullgöras genom att bredbandsutbyggaren hänvisas dit.

När utbyggnadslagen träder i kraft kommer alla nätinnehavare kunna använda Ledningskollen för att informera om bygg- och anläggningsprojekt och hantera informationsutlämningen. På detta sätt kan man vara säker på att man uppfyller utbyggnadslagens informationskrav och man slipper utveckla egna tekniska lösningar för informationshanteringen. Dessutom kommer man dra nytta av Ledningskollens övriga funktioner t.ex. för att skydda sina ledningar och annan infrastruktur, att minska störningar från arbeten och att underlätta samhällsplanering.

Om flertalet nätinnehavare använder ledningskollen för att uppfylla sin informations-skyldighet kommer bredbandsutbyggarnas informationssökning att underlättas betydligt.

Om man inte redan är med i Ledningskollen kan man ta kontakt med användarstöd ([s-support@ledningskollen.se](mailto:support@ledningskollen.se)) för att få hjälp med att gå med. Detta gäller både nätinnehavare och bredbandsutbyggare. För ytterligare information om hur ledningskollen kan användas för att uppfylla utbyggnadslagens krav hänvisas till Ledningskollen hemsida www.ledningskollen.se. På hemsidan finns även en särskild ingång med information om ledningskollen som riktar sig till kommuner.

För ytterligare information om de nya reglerna, se även [Utbyggnadsportalen](#) samt [propositionen](#).

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Per Henningsson, tfn: 08-452 79 79,
e-post: per.henningsson@skl.se.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för juridik

Germund Persson
Chefsjurist

Per Henningsson
Förbundsjurist